

Валізка з книжками

ДИДАКТИЧНИЙ МАТЕРІАЛ ЗА КНИЖКОЮ
«ПРО ТРЬОХ ВІДВАЖНИХ ЛИЦАРІВ»
АННИ ТРЕТЯК

ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ЗАХОДУ

ВІК УЧАСНИКІВ: 4–6 РОКІВ

КІЛЬКІСТЬ УЧАСНИКІВ ЗАХОДУ: ОПТИМАЛЬНО – ДО 15

ТРИВАЛІСТЬ: 30–40 ХВ

Опис: «Про трьох відважних лицарів» – ілюстрована історія від сучасної української письменниці Анни Третьяк, що оповідає про пригоди трьох подруг, які уявляють себе лицарями. Це книжка про уяву та гру, адже не обов'язково вирушати світ за очі – щоб знайти пригоду будь-де, достатньо як слід пофантазувати.

Ключові слова: Пригоди, фантазія, дружба, згуртованість.

Формат заходу: 1) Дорослий знайомить учасників заходу зі світом лицарів, вони з'ясовують значення найважливіших понять, розглядають книжки про лицарів;
2) Дорослий читає учасникам заходу ілюстровану історію, вони разом розглядають та обговорюють ілюстрації й зміст прочитаного;
3) Наприкінці учасники виконують творче завдання за мотивами прочитаного.

Коментар про формат: Дорослий читає історію про лицарів сторінка за сторінкою. До кожного розгортку додаються запитання для обговорення, їхня мета – вибудувати діалог із учасниками. Необхідно дотримуватися такого принципу: спершу читати розгорт, а потім ставити запитання.

Мета заходу: Прочитати захопливу історію про лицарів, простежити, які якості мали лицарі та в чому секрет їхньої вдалої пригоди (дівчатка довірилися потоку фантазії та уявили цю пригоду); розглянути ілюстрації як невід'ємну частину історії, «розшифрувати» кожну з них; побачити, що навіть найзвичайніші речі можуть стати незвичайними, щойно ми зможемо це уявити; створити власне продовження історії про лицарів – намалювати лицарські сни.

Додаткове устаткування:

1. Ілюстрований довідник/енциклопедія/журнал про лицарів, ключові категорії, які потрібно розглянути на ілюстраціях та проговорити з учасниками: лицарські обладунки, замок, кінь лицаря, похід, вогнище, небезпека;
2. Приладдя для малювання – олівці та/або фломастери;

3. Білі аркуші для малювання або копії запропонованих шаблонів – кожен учасник отримує індивідуальний шаблон;
4. Ліхтарик, щоби спробувати відтворити, як лицарки в книжці розповідали одна одній страшні історії у темряві та освічували все ліхтариком (можна використати ліхтарик у телефоні).

Підготуйтеся до заходу:

1. Прочитайте історію та дидактичні матеріали для проведення заходу.
2. Знайдіть та підготуйте додаткове устаткування, зверніться по допомогу до бібліотекарів, спільно з якими проводите захід, зробіть закладки у книжках.
3. Ознайомтеся із загальними рекомендаціями для проведення заходу.

Запрошення до розмови:

Сьогодні ми вирушимо у мандрівку світом лицарських пригод.

- Хто такі лицарі? *(Середньовічні воїни.)*
- У що вони були вбрані? *(У важкі обладунки, а також вони мали озброєння – мечі й щити, луки й стріли, а ще вірних помічників – коней.)*
- За що боролися лицарі? *(За честь короля, за своє місто чи країну, за серце прекрасної дами.)*
- Де жили лицарі? *(У замках із високими стінами, а також з ровами, наповненими водою, навколо цих стін. Проте лицарі – це воїни, тож час від часу вони залишали свій дім та вирушали у походи, де на них чигали різні небезпеки.)*
- Як лицарі розважалися? *(Зокрема, влаштовували лицарські турніри, які нагадували репетиції реальних боїв.)*
- Чи були у лицарів правила поведінки? *(Так, вони називалися кодексом лицарської честі).*
- Коли ми кажемо про когось «та він справжній лицар» – що маємо на увазі? *(Що ця людина чинить благородно, вона чемна і вихована.)*

Запрошення до читання: Сьогодні ми читатимемо книжку сучасної української письменниці Анни Третяк «Про трьох відважних лицарів». Почнімо знайомство із обкладинки. На обкладинці – троє лицарів! Яка у них зброя? Чи достатньо добре вони озброєні, чи мають захисні обладунки? *(Учасники відповідають і звертають увагу на деталі: лук і стріли, плащ, кинджал, щит, рукавиці.)* Чи схоже на те, що лицарі готові до бою? *(Учасники висловлюють своє припущення, що лицарі зображені у бойовій позі.)*

Розгорт	Запитання від дорослого	Орієнтовні відповіді та запрошення до діалогу
1	<p>Чи бачимо ми на ілюстраціях далеке королівство? Чи бачимо замок? А про кого ж тоді йдеться? Де тут лицарі?</p>	<p>Фантазія – це наша суперсила. Адже лицарями (чи то лицарками) уявляють себе троє подруг, які збираються вдома у однієї з них. Дім стає замком, територією, куди здійснюють похід, і полем бою водночас.</p>
2	<p>Що виконало функцію коня?</p> <p>Чи далеко відїхали лицарки на своєму коні?</p> <p>Звідки сміливиці почули тривожний крик?</p> <p>Хто і чому кричав?</p>	<p>Скейт – це кінь, адже він має чотири колеса, як чотири копита, і дозволяє швидко долати відстані.</p> <p>Ні, ми бачимо, що рух починається з коридора і завершується вже біля найперших дверей.</p> <p>Звіддала, із залитої сонцем галявини, але насправді з сусіднього приміщення – з кухні, яка справді була залита сонячним світлом.</p> <p>Великий дракон (імовірно, тато) мучив (тобто годував броколі) чарівну принцесу (молодшу сестричку). Усі ці дивовижні перетворення здійснює уява, адже тато справді схожий на великого дракона, а сестричка – це маленька принцеса.</p>

<p>3</p>	<p>Чому авторка називає лицарів відчайдухами?</p> <p>Як подругам вдалося перемогти дракона?</p> <p>Подруги врятували принцесу від дракона, але ж у дракона була місія – нагодувати її. Чи не залишилася врятована принцеса голодною?</p>	<p>Відчайдушний – той, хто нічого не боїться, сміливець, готовий долати перешкоди. Лицарки готові вступати у бій з драконом і виганяти його зі своїх територій.</p> <p>Тато-дракон полишив задум нагодувати сестричку й пішов собі геть.</p> <p>Ні, подруги вирішили й собі підкріпитися, тому з'їли кілька броколі – смачного і корисного овоча. Вони показали принцесі добрий приклад для наслідування, тож і принцеса з'їла кілька суцвіть.</p>
<p>4</p>	<p>Чи повернули лицарки принцесу додому? І що отримали у винагороду? Чи заслужено були винагороджені лицарки?</p> <p>Чи запам'ятали ви, о котрій починалася пригода наших лицарок?</p> <p>О 20:00 (або ж о 8 вечора) сонце вже низько й от-от має зайти. Що означає для лицарок завершення дня?</p>	<p>Звісно! Лицарки були чемними, нагодували принцесу корисною їжею та повернули батькам. Тому отримали винагороду – по шоколадці.</p> <p>Якщо ні, то поверніться на другий розгорт. На годиннику в коридорі відображається точний час – 17:26.</p> <p>1. Лицарки можуть підсумувати здобутки за день – вони зустрілися, осідлали коней і вирушили у похід,</p>

		<p>почули крики маленької принцеси та врятували її. Кілька добрих справ за день зроблено, лицарки заслужили на відпочинок.</p> <p>2. Підступають сутінки, тож лицарки мають знайти місце, де прив'язати коней і переночувати.</p> <p>3. Попереду на них чекає відпочинок, адже вони мають набратися сил перед новим днем, який готує нові випробування.</p>
5	<p>Де лицарки розклали табір?</p> <p>На чому спали лицарки?</p> <p>Чи був у лицарок компаньйон, хтось четвертий?</p>	<p>На чудовій галявині, а насправді у кімнаті однієї з лицарок.</p> <p>На підлозі: вони постелили каремати та залізли у спільні мішки.</p> <p>Так, на сторінці праворуч ми бачимо, що до лицарок долучився смугастий кіт. Це запитання на уважність. Коли лицарки вирушали у похід, то за ними рушив і кіт. Нарешті надвечір він їх наздогнав.</p>
6	<p>Чи було у таборі лицарок вогнище, біля якого вони могли би грітися?</p>	<p>Звісно! Вони засвітили ліхтарик. Він освітлював лише частину галявини й відкидав тіні на все довкола. Його світло зігрівало,</p>

		<p>а темрява, якої було більше, ніж світла, і яка прагнула все заповонити – навіювала додатковий жах.</p> <p><i>Якщо є змога – візьміть ліхтарик, зайдіть у темне приміщення й спробуйте зробити вогнище – як у лицарок. Дорослий може взяти ініціативу на себе та розповісти історію про чорну-чорну вулицю, якою йшла чорна-чорна кішка, котра побачила чорну-чорну мишку і зїла її. І в мить, коли чорна-чорна кішка була серед чорної-чорної вулиці, хлопчиська-розбишаки розбили каменем ліхтар. І чорна чорнота поглинула чорну-чорну кішку та чорну-чорну вулицю – і все навколо стало геть чорним. І лиш очі кішки світилися у цій чорноті.</i></p>
7	<p>Чи безпечно було в таборі посеред ночі?</p> <p>Яку зброю схопили лицарки? Як ви думаєте – чи ефективний це захист від дракона?</p>	<p>Ні, бо зненацька в табір лицарок увірвався дракон – тато увімкнув світло. З лицарями таке трапляється, адже вони у поході, виконують важливу місію й повинні завжди бути уважними.</p> <p>Подушки. Учасники висловлюють припущення.</p>

<p>8</p>	<p>Що допомогло подругам здолати дракона?</p> <p>Чому дружба та спільні зусилля – це важливо?</p> <p>Дракон здався?</p> <p>Яку книжку ви попросили би дракона прочитати, якби були на місці лицарок?</p>	<p>Дружба і спільні зусилля.</p> <p>Щоби досягти мети, потрібно бути командою й працювати злагоджено: один тримає дракона, другий відволікає, третій завдає вирішального удару!</p> <p>Так. Він визнав, що переможений, і зробив крок до примирення з подругами, виконавши їхнє бажання – прочитавши книжку.</p> <p>Учасники висловлюють свої версії.</p>
<p>9</p>	<p>Чи складним був день для лицарок? Чи заслужили вони на відпочинок?</p> <p>Як винагорода на небі з'явилися зорі (загорілися ліхтарики). Чи доводилося вам розглядати зоряне небо?</p>	<p>Безумовно! Перерахуймо їхні досягнення за день: двічі перемогли дракона, врятували, нагодували і повернули батькам принцесу, послушали вечірні читання від дракона, знайшли гарне місце для табору, розпалили багаття та послушали страшні історії.</p>

10-11	Чи солодкими були лицарські сни?	Так! Однієї миті до лицарок навіть прийшов дракон і вимкнув зорі (а дракони не обов'язково мають бути злими: цей дракон поважає лицарів і визнає, що вони сильні та перемогли його). Дракон вимкнув зорі, й глибока ніч поглинула лицарок, щоби вони гарненько відпочили перед завтрашнім днем, де на них чекає багато подвигів!
-------	----------------------------------	--

Підсумок читання: Отже, сьогодні ми з вами читали історію про трьох подруг, які зібрались вдома у одної з них, щоби погратися і заночувати. Проте навіть перебування у невеличкій квартирі може перетворитися на справжнісіньку пригоду – достатньо її уявити.

Завдання: (Поверніться на розгорт 10) Які сни сняться лицаркам після довгого й наповненого пригодами дня? (Запропонуйте учасникам вигадати якнайбільше ідей: подвиги, прогулянки по лісу, купання у гірській річці, поєдинок з ведмедем, сон на дереві...) Намалюйте сни – подвиги чи дії кожної з трьох лицарок, із якими ми сьогодні провели стільки часу в поході.